

UCHWAŁA Nr V/29/11

RADY POWIATU W PODDĘBICACH

z dnia 21 lutego 2011 r.

w sprawie uchwalenia Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie Powiatu Poddębickiego na lata 2011 – 2015

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592; z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 200, poz. 1688, Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 162, poz. 1568; z 2004 r. Nr 102, poz. 1055; z 2007 r. Nr 173, poz. 1218; z 2008 r. Nr 180, poz. 1111, Nr 223, poz. 1458; z 2009 r. Nr 92, poz. 753; z 2010 r. Nr 28, poz. 142 i 146; Nr 40, poz. 230, Nr 106, poz. 675) oraz art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493; z 2009 r. Nr 206, poz. 1589; z 2010 r. Nr 28, poz. 146, Nr 125, poz. 842) Rada Powiatu w Poddębicach uchwala, co następuje:

- § 1. 1. Uchwala się Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie Powiatu Poddębickiego na lata 2011 – 2015.
2. Program, o którym mowa w ust. 1 stanowi załącznik do niniejszej uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu w Poddębicach.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Małgorzata Kiwa

Załącznik
do Uchwały Nr V/29/11
Rady Powiatu w Poddębicach
z dnia 21 lutego 2011 r.

**Powiatowy Program Przeciwdziałania
Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
na terenie Powiatu Poddębickiego
na lata 2011 - 2015**

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
w Poddębicach

Spis treści:

I.	Wstęp.....	2
II.	Diagnoza.....	4
III.	Adresaci Programu.....	9
IV.	Realizatorzy Programu.....	9
V.	Cel główny i cele szczegółowe Programu.....	10
VI.	Działania.....	10
VII.	Przewidywane efekty prowadzonych działań.....	12
VIII	Podsumowanie.....	13

I. Wstęp

Rodzina stanowi bardzo ważny element naszego społeczeństwa. Dzięki niej potrafimy się rozwijać, nabywać nowe cechy, a przede wszystkim uczymy się relacji z innymi ludźmi, które winny być oparte na szacunku i zrozumieniu. Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka - kształtuje jego osobowość, system wartości, poglądy, styl życia. Ta najważniejsza komórka społeczna w przypadku wystąpienia w jej strukturach zjawiska przemocy przestaje funkcjonować w sposób prawidłowy.

Przemoc w rodzinie jest to działanie:

- intencjonalne i skierowane przeciwko innym członkom rodziny,
- naruszające prawa i dobra osobiste ofiar, np. do nietykalności fizycznej, godności, szacunku,
- wykorzystujące wyraźną asymetrię sił,
- powodujące ból i cierpienie.

W przemocy w rodzinie najbardziej istotna jest demonstracja i wykorzystanie siły albo władzy w krzywdzący sposób dla pozostałych członków rodziny. Na problem przemocy w rodzinie można spojrzeć z różnych perspektyw: prawnej, moralnej, i psychologicznej.

I tak z punktu widzenia prawa przemoc w rodzinie jest przestępstwem, za które zgodnie z art. 207 § 1 k.k. grożą konsekwencje karne- *„Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5”.*

Perspektywa moralna ukazuje, iż dokonywanie przemocy to swoistego rodzaju krzywdzenie słabszego i zachowanie takie jest samo w sobie złem moralnym. Sprawca przemocy winien być potępiany przez innych ludzi. Z powyższego punktu widzenia moralna ocena przemocy winna motywować świadków do przeciwdziałania przemocy oraz niesienia pomocy, zaś sprawców powstrzymywać przed dokonywaniem aktów przemocowych.

Spojrzenie psychologiczne na przemoc w rodzinie podkreśla cierpienie, bezradność osoby poszkodowanej, ujawnia mechanizmy wewnętrzne oraz złożone procesy interakcji pomiędzy ofiarą a sprawcą. Zrozumienie przemocy od strony

psychologicznej odgrywa znaczącą rolę przy pomaganiu ofiarom w wyzwaniu się z kręgu przemocy i w naprawianiu szkód i spustoszenia jakie poczyniła w ich życiu.

Należy wyróżnić następujące rodzaje przemocy:

- **przemoc fizyczna**- działania bezpośrednio z użyciem siły, których rezultatem jest nieprzypadkowe zranienie, tj. np.: obezwładnianie, popychanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, ciągnięcie za włosy, wykręcanie rąk, bicie otwartą ręką, pięścią albo z użyciem przedmiotów, oblewanie wrzątkiem lub też innego rodzaju substancjami, np. żrącymi, użycie broni, odmawianie koniecznej pomocy medycznej, pozbawianie jedzenia, picia, snu, zmuszanie do zażywania alkoholu, narkotyków;
- **przemoc psychiczna**- prowadzi do zniszczenia pozytywnego obrazu własnej osoby, wykorzystuje mechanizmy psychologiczne, wzbudza w ofierze strach oraz pozbawia ją poczucia bezpieczeństwa i kontroli nad własnym życiem, tj. np.: poniżanie, wyśmiewanie, szydzenie, upokarzanie, zawstydzanie, narzucanie własnego sposobu myślenia, postrzegania świata, poglądów, kontrolowanie, wmawianie choroby psychicznej, ograniczanie kontaktów z innymi ludźmi- rodziną, przyjaciółmi, znajomymi, stosowanie gróźb, w tym pozbawienia władzy rodzicielskiej, wrogie nastawianie dzieci, stosowanie szantażu emocjonalnego, zakazywanie opuszczenia domu, zabranianie dostępu do telefonu, samochodu, pozbawianie intymności i prywatności, uniemożliwianie podejmowania decyzji;
- **przemoc seksualna**- wymuszanie różnego typu niechcianych zachowań o charakterze seksualnym, tj. np.: obmacywanie, gwałcenie, zmuszanie do nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, seksu z osobami trzecimi, seksu oralnego, analnego, homoseksualnego, sadystycznych form współżycia, wyśmiewanie i krytykowanie umiejętności, preferencji oraz zachowań seksualnych
- **przemoc ekonomiczna**- prowadzi do całkowitego uzależnienia finansowego ofiary od sprawcy, tj. np.: odbieranie zarobionych środków finansowych, zabieranie kart kredytowych, blokowanie konta, uniemożliwianie lub zakazywanie podjęcia pracy, niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych rodziny, kontrolowanie wydatków, uniemożliwianie uzyskania

informacji o stanie finansów rodziny, okradanie, zaciąganie kredytów i zmuszanie do zaciągania pożyczek, poręczania;

- **zaniedbanie** - ciągle niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych.

Przemoc w rodzinie jest zjawiskiem o dużej szkodliwości zarówno dla jednostki jak i całego społeczeństwa. Skuteczne przeciwdziałanie przemocy wymaga podejmowania kompleksowych działań ukierunkowanych zarówno na ochronę ofiar przemocy i jak korygowanie agresywnych postaw i zachowań sprawców przemocy.

II. Diagnoza

W wielu rodzinach mają miejsce akty przemocy wobec współmałżonka oraz dzieci. Wciąż jednak jest to zjawisko trudne do oszacowania. Ofiary najczęściej ukrywają fakt bicia i wykorzystywania przed otoczeniem, rzadko również decydują się na fachową pomoc zajmujących się tą sprawą instytucji. Złożoność i stopień skomplikowania tak formalnych jak i emocjonalnych relacji rodzinnych sprawia, że instytucje pomocowe mają często duże problemy z wniknięciem w rodzinę dotkniętą problemem przemocy i skuteczną interwencją w przypadku kryzysu.

Jednostką samorządu powiatowego zajmującą się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, a przede wszystkim działający w strukturach Centrum Ośrodek Interwencji Kryzysowej.

Zadaniem Ośrodka Interwencji Kryzysowej jest udzielenie pomocy osobom poszkodowanym w wyniku przeżytych traumatycznych zdarzeń, w celu zapewnienia poczucia bezpieczeństwa i ochrony przed szkodliwymi następstwami sytuacji kryzysowej.

Nadrzędny cel Ośrodka to udzielenie skutecznej pomocy w sytuacjach zagrożenia spowodowanego przeżywanym kryzysem rodzinnym, osobistym, rozwojowym lub losowym, osobom znajdującym się w sytuacjach osłabienia własnych możliwości zaradczych.

Do Ośrodka Interwencji Kryzysowej najczęściej zgłaszają się osoby z następującymi problemami:

- doznawanie przemocy psychicznej i fizycznej,
- przeżywanie kryzysu osobistego związanego z doznawaną przemocą,
- sprawcy przemocy szukający pomocy w dokonywaniu zmian w swoim zachowaniu (ograniczaniu przemocy),
- konflikty małżeńskie i rodzinne,
- przewlekły kryzys rodzinny,
- uzależnienia, głównie od alkoholu,
- trudności wychowawcze,
- niski poziom wiedzy o przysługujących prawach, trudności w pisaniu podań, odwołań, pozwów rozwodowych, pozwów o alimenty i innych pism urzędowych,
- kryzys emocjonalny spowodowany, na przykład: nagłym załamaniem planów życiowych, gwałtownymi zmianami, itp.,
- brak własnych możliwości zaradczych, poczucie bezsilności, zagubienie.

Tabela nr 1 Liczba porad udzielonych w Ośrodku Interwencji Kryzysowej

Rok	Liczba porad ogółem	Liczba porad w godzinach 8⁰⁰-16⁰⁰	Liczba porad specjalistycznych po 16⁰⁰
2008	1149	1001	148
2009	755	660	95
2010	577	542	35

Źródło: Dane PCPR w Podębicach

Tabela nr 2 Liczba osób korzystających z poradnictwa Ośrodka Interwencji Kryzysowej

Rok	Liczba osób
2008	379
2009	357
2010	356

Źródło: Dane PCPR w Poddębicach

Analizując przedstawione w tabelach dane uznać należy, iż rocznie z pomocy Ośrodka korzysta około 400 osób, zaś liczba udzielonych porad oscyluje pomiędzy 577 a 1149. Z doświadczenia pracowników Ośrodka wynika wzmożona potrzeba zapewnienia osobom poszukującym wsparcia możliwości nieodpłatnego skorzystania z pomocy specjalistów takich jak psycholog, prawnik, pedagog. Powyższe rozwiązanie podnosi jakość i skuteczność działań mających na celu wieloaspektową i interdyscyplinarną pomoc w przezwyciężeniu sytuacji kryzysowej jaką jest m.in. doświadczanie przemocy w rodzinie.

Dużą rolę w działaniach mających na celu przeciwdziałanie przemocy odgrywa praca w terenie, w środowisku klienta. Pracownicy Ośrodka Interwencji Kryzysowej regularnie przeprowadzają interwencje w terenie, weryfikując sygnały alarmujące oraz sprawując nadzór nad rodzinami, w których miały miejsce akty przemocy.

Tabela nr 3 Liczba interwencji w terenie

Rok	Liczba interwencji
2008	371
2009	383
2010	309

Źródło: Dane PCPR w Poddębicach

W celu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w 1998 roku wprowadzono w Polsce „Niebieską Kartę”. „Niebieska Karta” jest dokumentem służbowym wypełnianym przez funkcjonariusza policji lub pracownika socjalnego w przypadku podejrzenia lub stwierdzenia przemocy w rodzinie.

„Niebieska Karta” służy:

- dokumentowaniu faktów związanych z przemocą w rodzinie,
- ocenie zagrożenia dalszą przemocą,
- przygotowaniu skutecznego planu pomocy osobie poszkodowanej,
- jako dowód w sprawach sądowych,
- usprawnianiu procedur działania w sprawach dotyczących przemocy,
- poszerzeniu wiedzy osób poszkodowanych na temat przysługujących im praw oraz instytucji, w których mogą szukać pomocy.

Niebieska Karta składa się z dwóch części: Karty A i Karty B.

Karta A – wypełniania jest przez policjanta (lub pracownika socjalnego) przeprowadzającego interwencję. Odnotowywane są w niej takie informacje jak: czas, miejsce, dane osobowe, stan trzeźwości uczestników interwencji, a także ocena przebiegu zdarzeń. W tej części Karty znajduje się również opis działań, które zostały podjęte wobec poszkodowanego i sprawcy. Bardzo ważnym elementem Karty A, jest wpisanie przez osobę ją sporządzającą danych o dzieciach, które podczas interwencji obecne były w mieszkaniu.

Karta B – zawiera informacje o prawach przysługujących ofierze przemocy w rodzinie, formach pomocy z jakich osoba poszkodowana może skorzystać oraz instytucjach, w których może uzyskać wsparcie, zawiera również katalog przestępstw najczęściej popełnianych wobec członków rodziny. Karta B powinna zostać wręczoną podczas interwencji osobie poszkodowanej.

Tabela nr 4 Liczba „Niebieskich Kart” sporządzonych przez funkcjonariuszy policji Komendy Powiatowej Policji w Poddębicach oraz jednostek jej podlegających.

Rok	Liczba sporządzonych „Niebieskich Kart”
2008	126
2009	75
2010	109

Źródło: Dane KPP w Poddębicach

Tabela nr 5 Liczba „Niebieskich Kart” sporządzanych przez funkcjonariuszy policji w 2010 r.- podział na gminy

Miasto/Gmina	Liczba sporządzonych „Niebieskich Kart”
Miasto Poddębice	13
Gmina Poddębice	30
Miasto Uniejów	9
Gmina Uniejów	6
Gmina Dalików	11
Gmina Wartkowice	16
Gmina Pęczniew	10
Gmina Zadzim	14

Źródło: Dane KPP w Poddębicach

Sporządzona podczas interwencji domowej „Niebieska Karta” przekazywana jest dzielnicowemu regionu, który ma obowiązek:

- niezwłocznego nawiązania kontaktu z rodziną w której nastąpiła przemoc w celu bliższego poznania sytuacji i zorientowania się czy i ewentualnie jakiego rodzaju pomoc jest potrzebna,
- składania systematycznych wizyt - przynajmniej raz w miesiącu - sprawdzających stan bezpieczeństwa domowników i zachowanie sprawcy przemocy w rodzinie,
- zainteresowania się sytuacją dzieci i podjęcia współpracy w tym zakresie z pedagogami szkolnymi, psychologami, poradniami psychologiczno - pedagogicznymi,
- prowadzenia postępowań sprawdzających i przygotowawczych.

Ponadto do obowiązków dzielnicowego należy również przekazanie informacji o założeniu „Niebieskiej Karty” jednostkom pomocy społecznej, tj. Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie w Poddębicach oraz Gminnym i Miejsko - Gminnym Ośrodkom Pomocy Społecznej. Zadaniem powyższych instytucji jest nawiązanie kontaktu z rodziną, w której ujawniono zjawisko przemocy i udzielenie jej pomocy.

III. Adresaci programu

Działania Programu adresowane są przede wszystkim do:

- 1) Ofiar przemocy w rodzinie, w tym:
 - a) dzieci,
 - b) współmałżonków lub partnerów w związkach nieformalnych,
 - c) osób starszych,
 - d) osób niepełnosprawnych;
- 2) Sprawców przemocy w rodzinie;
- 3) Świadców przemocy w rodzinie;
- 4) Przedstawicieli instytucji i służb świadczących pomoc w sytuacji wystąpienia przemocy domowej;
- 5) Społeczności lokalnej.

IV. Realizatorzy programu

Wśród realizatorów Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie należy wymienić:

1. Instytucje Samorządu Powiatu Poddębickiego:
 - a) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Poddębicach z działającym w strukturach Centrum Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej,
 - b) Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Poddębicach,
 - c) Powiatowa Biblioteka Publiczna w Poddębicach,
 - d) Placówki oświatowe (szkoły ponadgimnazjalne),
 - e) Powiatowy Urząd Pracy;
2. Instytucje samorządowe:
 - a) Gminne i Miejsko – Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej,
 - b) Placówki oświatowe (przedszkola, szkoły podstawowe, gimnazja),
 - c) Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
 - d) Zespoły interdyscyplinarne działające w strukturach Gminnych i Miejsko - Gminnych Ośrodków Pomocy Społecznej;
3. Komenda Powiatowa Policji;
4. Kościół Katolicki, związki wyznaniowe oraz organizacje społeczne, fundacje i stowarzyszenia działające w obszarze przemocy w rodzinie.

V. Cel główny i cele szczegółowe programu

Głównym celem Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie jest zminimalizowanie zjawiska przemocy domowej w Powiecie Poddębickim.

Cele szczegółowe:

1. Pogłębienie wiedzy mieszkańców Powiatu Poddębickiego na temat zjawiska przemocy domowej,
2. Podniesienie wrażliwości społecznej wobec przemocy w rodzinie,
3. Podnoszenie oraz doskonalenie umiejętności służb zajmujących się problematyką przemocy w rodzinie,
4. Promowanie metod wychowawczych bez użycia przemocy,
5. Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie podstawowych zagadnień dotyczących przemocy,
6. Edukacja ofiar przemocy w zakresie przysługujących im praw, instytucji w których mogą uzyskać pomoc itp.,
7. Zwiększenie skuteczności pomocy dla osób doznających przemocy w rodzinie,
8. Zespolenie i harmonizacja działań środowisk odpowiedzialnych za pomoc ofiarom przemocy,
9. Zwiększenie dostępności i efektywności działań profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
10. Podniesienie jakości świadczonych usług w zakresie pomocy ofiarom przemocy,
11. Zwiększenie dostępności do fachowego poradnictwa,
12. Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie,
13. Objęcie sprawców przemocy programem korekcyjno – edukacyjnym.

VI. Działania

Założone w Programie cele będą realizowane przez następujące działania:

1. Opracowanie ulotek dotyczących problemu przemocy w rodzinie i rozpowszechnienie ich wśród mieszkańców Powiatu Poddębickiego,

2. Zamieszczanie artykułów na temat przemocy domowej w Biuletynie Samorządowym Starostwa Powiatowego w Poddębicach, a także na stronach internetowych Starostwa oraz Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Poddębicach,
3. Opracowanie i dystrybucja plakatu zawierającego treści edukacyjne o zjawisku przemocy w rodzinie,
4. Uczestnictwo w ogólnopolskich kampaniach, których tematem jest przeciwdziałanie przemocy np. „Dzieciństwo bez przemocy”, „Zły dotyk”,
5. Pozyskiwanie dodatkowych środków finansowych na zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, np.: poprzez udział w otwartych konkursach ofert,
6. Przyjmowanie przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej zgłoszeń dotyczących przemocy i uruchamianie procedur, których celem jest powstrzymanie przemocy,
7. Podejmowanie działań w środowiskach zagrożonych przemocą w rodzinie, mających na celu zapobieganie powyższemu zjawisku,
8. Kierowanie do Komendy Powiatowej Policji w Poddębicach wniosków o podjęcie działań interwencyjnych w środowiskach, gdzie ujawniono zagrożenie przemocą,
9. Monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy, bądź istnieje zagrożenie wystąpienia przemocy,
10. Inicjowanie działań zmierzających do utworzenia grup samopomocy dla ofiar przemocy domowej,
11. Współpraca m.in. z pracownikami socjalnymi, funkcjonariuszami policji, kuratorami sądowymi, pedagogami szkolnymi w zakresie pomocy ofiarom przemocy,
12. Zapewnienie ofiarom przemocy dostępu do porad specjalistów: psychologa pedagoga, prawnika,
13. Organizowanie szkoleń m.in. dla pracowników pomocy społecznej, funkcjonariuszy policji, pracowników służby zdrowia pogłębiających wiedzę na temat przemocy domowej,
14. Organizowanie szkoleń dla pracowników placówek oświatowych (szkół podstawowych, przedszkoli) na temat rozpoznania symptomów dziecka krzywdzonego oraz sposobów pomocy takiemu dziecku i jego rodzinie,

15. Organizowanie szkolnych akcji profilaktyczno – edukacyjnych z zakresu podstawowych zagadnień dotyczących przemocy,
16. Prowadzenie pogadarek edukacyjno- informacyjnych dla rodziców dotyczących właściwych i niewłaściwych metod wychowawczych,
17. Motywowanie sprawców przemocy domowej do udziału w programach korekcyjno – edukacyjnych,
18. Prowadzenie programów korekcyjno – edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie,
19. Utworzenie bazy danych specjalistów oraz instytucji świadczących pomoc ofiarom przemocy,
20. Współpraca z samorządem Województwa Łódzkiego oraz Wojewodą Łódzkim w zakresie zapobiegania przemocy w rodzinie.

VII. Przewidywane efekt prowadzonych działań

Zakłada się, iż realizacja Programu przyniesie następujące rezultaty:

1. Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie w Powiecie Poddębickim,
2. Zwiększenie poziomu wiedzy mieszkańców Powiatu Poddębickiego na temat przemocy w rodzinie,
3. Wzrost społecznej wrażliwości i zaangażowania w działania mające na celu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie,
4. Zwiększenie skuteczności i dostępności pomocy dla osób będących ofiarami przemocy domowej,
5. Podniesienie jakości świadczonych usług w zakresie pomocy rodzinom dotkniętym problemem przemocy,
6. Zwiększenie kompetencji i umiejętności osób pracujących w obszarze przemocy domowej,
7. Wzrost poziomu wiedzy nauczycieli w zakresie pomocy dziecku doznającemu przemocy,
8. Zwiększenie wiedzy dzieci i młodzieży na temat zjawiska przemocy,
9. Wzrost poziomu wiedzy rodziców na temat najlepszych dla rozwoju dziecka metod wychowawczych,
10. Zintensyfikowanie współpracy pomiędzy poszczególnymi służbami i instytucjami pracującymi z rodzinami dotkniętymi problemem przemocy.

VIII. Podsumowanie

W ostatnich latach na terenie powiatu poddębickiego problem przemocy w rodzinie dotyka coraz większej ilości osób, zachodzi więc konieczność podejmowania działań, których celem jest świadczenie pomocy rodzinom dotkniętym powyższym problemem, jak i szeroko zakrojonych działań profilaktycznych oraz informacyjno-edukacyjnych mających na celu propagowanie działań pomocowych, a także zapobieganie temu wyniszczającemu rodzinę zjawisku.

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie jest procesem długotrwałym, wymagającym dużego zaangażowania osób i instytucji działających w obszarze przemocy.

W celu uskutecznienia i zintensyfikowania działań podejmowanych przez Powiat Poddębicki na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Poddębicach opracowało Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie Powiatu Poddębickiego.

Powyższy Program ma charakter otwarty i będzie systematycznie aktualizowany w miarę pojawiających się potrzeb.

Program opracował zespół
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Poddębicach
pod kierunkiem kierownika